

Síntesis de formació, 3

Ordre a l'ordinador

Sumari

1. Introducció 3
2. Concepte i avantatges de la digitalització 4
3. L'ordre de les coses, sí altera el producte 5
4. Dispositius i elements de gestió de la informació: Dispositiu / Disc / Carpeta / Document / Ruta d'accés 6
5. Eines per gestionar la informació: documents i correu electrònic 9
6. Com ordena la informació el nostre ordinador? 10
7. Criteris per anomenar carpetes i arxius 11
  - 7.1. Ordre numèric
  - 7.2. Ordre cronològic
  - 7.3. Control de versions
  - 7.4. El cicle de vida dels documents
  - 7.5. Completar les nomenclatures amb colors
8. Explorador d'arxius | Procediments bàsics 13
  - 8.1. Crear carpetes
  - 8.2. Eliminar carpetes i arxius
  - 8.3. Canviar el nom a carpetes i arxius
  - 8.4. Traslladar i duplicar carpetes i arxius
  - 8.5. La carpeta 'Favoritos'
  - 8.6. Mètodes de selecció
  - 8.7. Un truc...
9. Recomanacions per una gestió eficient del correu electrònic 16
10. Reflexiona sobre els teus continguts digitals i posa ordre al teu ordinador 17
11. Webgrafia per ampliar coneixements 18

1. Introducció

L'ordinador va entrar a formar part de les nostres vides com una eina indispensable per a la transició cap a l'eficiència i l'eficàcia: la digitalització.

Ara bé, a diferència del que passa quan algú s'inicia en una nova disciplina (que el primer pas és conèixer-ne la terminologia, objectius, funcions, mètodes i especialment les eines), la major part de les persones usuàries d'un ordinador ens hem trobat aquest aparell sobre la nostra taula i hi hem començat a treballar sense preludis.

El ritme insaciable del dia a dia ha fet que l'ordinador, lluny de l'eficiència i l'eficàcia perseguides, hagi esdevingut un contenidor d'informació, sense mètode ni ordre, on localitzar-hi informació esdevé sovint un atzucac.

Tots coneixem la frase “la informació és poder”. Ara bé, perquè els bits esdevinguin un tresor, cal tenir clar el camí cap a bon port.

És fàcil localitzar un document, carpeta o missatge de correu-e entre el teu arxiu digital?

Si no utilitzes un mètode per mantenir els teus arxius organitzats, a la llarga, no sabràs on els has guardat, i quan els necessitis, no només perdràs temps buscant-los, sinó que també perdràs la paciència.

L'objectiu d'aquest material és **oferir** els **critèris** i **instruments** necessaris per tal que el lector sigui capaç de **(re)organitzar** de manera **eficient** els **continguts digitals** propis (documents i correu electrònic) i **millorar l'ordre** del seu **ordinador**.

2. Concepte i avantatges de la digitalització

La **DIGITALITZACIÓ** és el procés de **conversió** de contingut **ANALÒGIC** a **DIGITAL**.
El trànsit dels documents en **suport tradicional** (físic / en paper / analògic)
a **suport electrònic** (lògic / dades / digital).

SUPORT TRADICIONAL

SUPORT ELECTRÒNIC

Entre els seus avantatges destaquen, entre d'altres:

- ▶ Requereix menys **ESPAI**.
- ▶ Redueix els costos: l'**EMMAGATZEMAMENT** és econòmic i sostenible.
- ▶ Permet la **CERCA** i **RECUPERACIÓ** instantània de la informació.
- ▶ Augmenta la productivitat: **EDICIÓ** i **TRACTAMENT** al moment.
- ▶ Facilita l'**ACCESSIBILITAT**.

Des de diferents dispositius; des de qualsevol ubicació; a múltiples usuaris amb capacitats diverses;...

- ▶ Permet el **TREBALL COL-LABORATIU**.
- ▶ Millora les comunicacions: **TRANSMISSIÓ-DIFUSIÓ** eficient.
- ▶ Incrementa la **SEGURETAT**: control de la traçabilitat i accessos a la informació.
- ▶ No es malmet pel pas del temps: més **DURABILITAT**.

Ara bé, per gaudir d'aquests beneficis, com és lògic, caldrà una **organització** i un mètode de **treball eficient**.

3. L'ordre de les coses, sí altera el producte

Un **ordinador desordenat** garanteix un **dia i una ment desordenats**.

Ets ordenat o el teu ordinador és un caos?

Coneixes la sensació d'haver estat tot el dia actiu, però no haver aconseguit res?

Això revela una organització ineficient de la feina.

Com solucionar-ho?

Un entorn de treball **eficient** facilita **comoditat** i **rendibilitat**, i ens ajuda sense cap dubte a ser més **productius**.

Si això és important en totes les vessants de la nostra vida, en l'àmbit digital encara més.

Assolir-ho és senzill, només calen dos elements: **estructura** i **ordre**.

► **ESTRUCTURA**: fet d'**ARTICULAR I DISTRIBUIR LES PARTS D'UN CONJUNT** i ordenar-les.

► **ORDRE**: arranjament o **DISPOSICIÓ REGULAR** de les coses, les unes amb relació a les altres.

L'activitat de qualsevol persona o empresa queda reflectida documentalment.

Per tal que aquesta documentació sigui funcional, a diari i en un futur, s'ha de sistematitzar.

Un sistema eficient de gestió de documents ha de permetre:

crear documents, mantenir-los organitzats i recuperar-los de forma ràpida i econòmica.

Mira els teus documents i el correu electrònic, observa la seva estructura i ordre, i rumia si estan articulats, distribuïts i disposats de forma lògica.

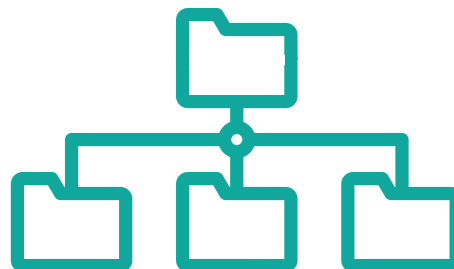
4. Dispositius i elements de gestió de la informació

Dispositiu / Disc / Carpeta / Document / Ruta d'accés

L'**ordinador** (equip / pc / computador) és el dispositiu per excel·lència cap a la digitalització: l'emprem per **crear, desar i gestionar documentació digital**.

Un grup d'ordinadors formen una xarxa.

Actualment els telèfons mòbils i les tauletes digitals també fan aquesta funció.

4. Dispositius i elements de gestió de la informació

Dispositiu / Disc / Carpeta / Document / Ruta d'accés

Els discs (unitats de disc / volum) són els components on es guarda la informació o documentació digital; s'identifiquen amb una lletra i dos punts: **X:**

Els discs són magatzems d'informació, i n'existeixen de diversos tipus:

Extern (xarxa / servidor / ftp)

Disc extern al nostre ordinador; però integrat en la mateixa xarxa o domini.

Dur (fixe / local)

Disc integrat a l'interior de l'ordinador; el disc principal s'identifica amb la lletra C:

Els primers ordinadors no tenien disc dur, i la informació es guardava en disquets identificats amb les lletres A i B.

Extraïble

Unitats de disc que es poden inserir i extreure de l'ordinador.

pendrive (memòria usb), **cd, dvd**, **targeta de memòria**, **discs externs**, etc.

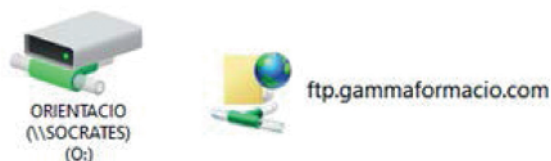
Els telèfons mòbils i les tauletes digitals es poden connectar a l'ordinador i funcionar com un disc més.

Núvol (cloud)

Espai intangible (en un servidor), accessible des de qualsevol dispositiu amb accés a Internet, que funciona com un disc. Permet l'accés a la informació i compartir-la amb altres persones, només amb un dispositiu i accés a Internet.

Microsoft **OneDrive**, Google **Drive**, Apple **iCloud**, **Dropbox**...

El programa de gestió de correu electrònic és el magatzem de la nostra missatgeria; per analogia, fa la mateixa funció dels discs.

Aquí entra
en joc
l'estructura
i l'ordre...

4. Dispositius i elements de gestió de la informació

Dispositiu / Disc / Carpeta / Document / Ruta d'accés

Carpetes

Les **carpetes** (directori / folder) són la clau per organitzar i classificar la informació. Ens permeten crear estructures posant una carpeta dins una altra carpeta: creant subcarpetes (subdirectoris).

Cal eliminar les carpetes que no recopilen informació rellevant.

Documents

Els **documents** (arxius / fitxers / dades / files) són la informació "fixada" en un suport, independentment del format.

► arxius de text, fulls de càlcul, bbdd, imatges, vídeos, àudios, executables, .pdf...

Els documents consten de tres parts:

► **NOM + PUNT + EXTENSIÓ**

L'extensió és el format, i associa el document a un programa.

► .docx ↔ Word | .xlsx ↔ Excel | .pdf ↔ Portable document format | ...

Ruta d'accés

La **ruta d'accés** és el camí que recorrem per guardar i accedir a una carpeta, arxiu o correu electrònic.

Cada nivell es separa amb una barra invertida \

► X:\carpeta\subcarpeta\...\...\nom arxiu.extensió

Si s'inicia en un disc, començarà amb una lletra X:\

► X:\Users\Gemma\Documents\Cursos\0360_DIBA_Ordre_ordinador\2020-037_Pressupost.docx

Si ho fa en un servidor o unitat de xarxa començarà amb \\nom

► \\gamma\comptabilitat\2020\previsions\taula_pagaments.xlsx

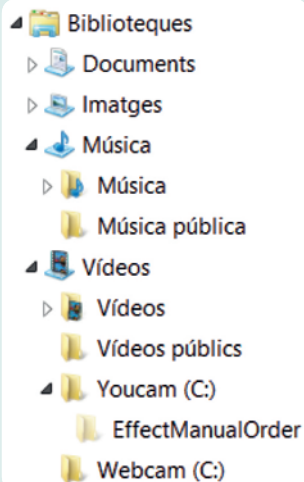
5. Eines per gestionar la informació

Els programes gestors d'informació es subdivideixen en dos grups:

El **gestor d'arxius** és l'eina de **gestió de documents**; l'**explorador d'arxius** és el gestor del SO Windows.

El **gestor de correu** és l'eina que gestiona la **missatgeria electrònica**; a tall d'exemple Outlook, Lotus Notes.

Tots els gestors estan dividits en dues parts:

A l'esquerra, el **panell de navegació**: permet **seleccionar** l'element a explorar. L'explorador d'**arxius**, només mostra dispositius, discs o carpetes i subcarpetes. El gestor de **correu** només mostra les bústies de correu i les carpetes i subcarpetes.

Davant els discs, bústies i carpetes es poden observar els símbols:

+ / ▼ L'element-carpeta conté subcarpetes que **no es veuen**.

- / ► L'element-carpeta conté subcarpetes que són **visibles**.

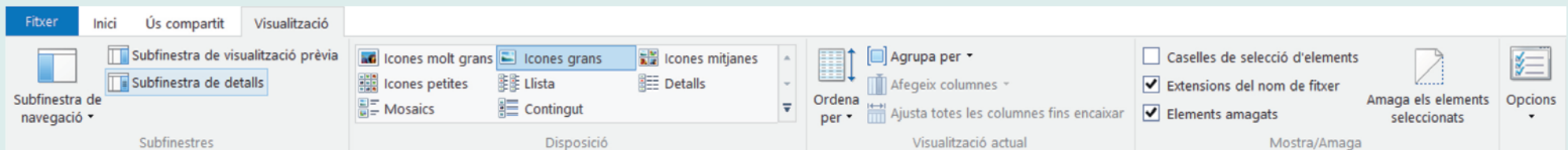
El **teclat numèric** permet explorar aquests panells ràpidament:

La tecla **+** desplega les subcarpetes directes.

La tecla **-** amaga totes les subcarpetes directes.

La tecla ***** desplega tota la jerarquia de subcarpetes.

A la dreta, l'**àrea de treball** o **llista** (d'arxius o missatges): **mostra el contingut** de l'element seleccionat al panell de navegació. Canviarem el seu aspecte des de la pestanya **Vista**.

De totes les disposicions, la més completa és '**Detalles**': amb el ratolí podem: canviar la mida de les columnes, ordenar, ▼ filtrar...

6. Com ordena la informació el nostre ordinador?

Per defecte l'ordinador ordena la informació **ALFABÈTICAMENT**.
La jerarquia que segueix és la següent:

Mostra:

1r → **CARPETES**

2n → **ARXIUS**

Ordena:

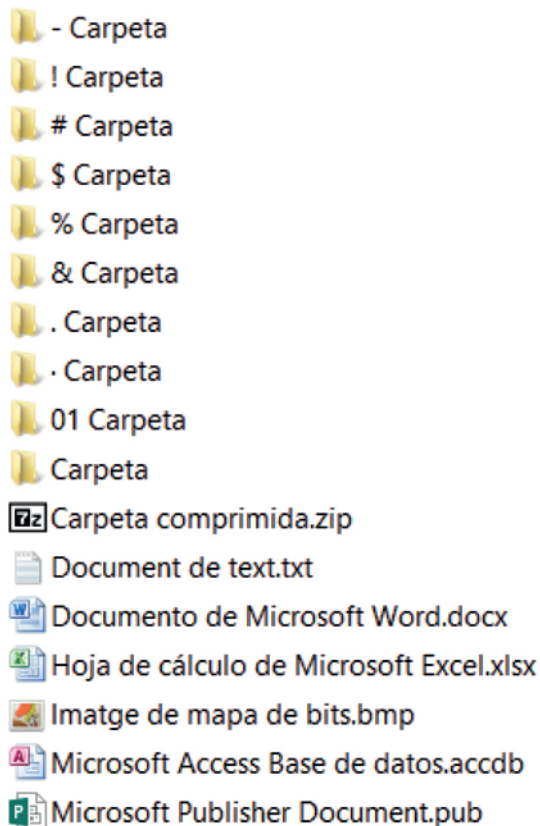
1r → Caràcters **especials** com: - ! # \$ % & . .

2n → **Números** (ordre creixent)

3r → **Lletres** (ordre alfabètic)

Saber com estructura i ordena la informació el nostre ordinador, condicionarà l'organització dels nostres documents i correus-e.

Un cop tenim clar l'ordre, el següent pas és donar un nom lògic i descriptiu a les carpetes i arxius.

7. Criteris per anomenar carpetes i arxius

Només pel nom, hem de poder deduir el contingut, sense necessitat d'obrir una carpeta o arxiu!

Com a base hem de intentar:

► **Normalitzar la denominació**

Ajustar-nos a una **norma** o model **coherent i consistent**, evitant confusions.

► **Usar noms lògics i auto-explicatius**

Ben definits i **curts**, amb informació **descriptiva** del contingut.

Evitar: `carpeta01, nueva-carpeta, doc1, 01524_ad-ppl, etc.`

► **Emprar caràcters i abreviatures comprensibles**

Usar **MAJÚSCULES** per destacar.

Evitar: `espais, accents, caràcters incompatibles (Ñ o Ç), i símbols (/ \ : , . * " < > [ ] & o $).`

Separar: `els espais entre paraules amb guió baix (-).`

► **Revisar, esborrar i fer neteja periòdicament**

Un nom de fitxer no pot incloure cap dels caràcters següents:

`\ / : * ? " < > |`

7. Criteris per anomenar carpetes i arxius

7.1. Ordre numèric

Fer una estimació de les carpetes i/o arxius que es desaran, per estimar el nombre de dígitos a usar.

Menys de cent → de 00 a 99 → 00.pdf, 01.pdf, 02.pdf...

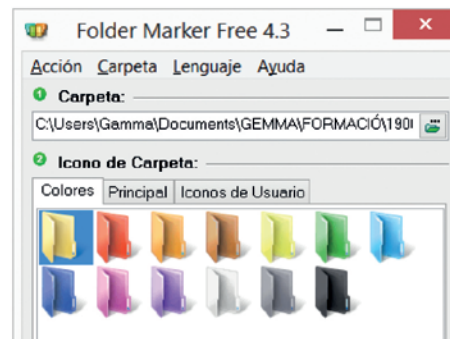
Menys de mil → de 100 a 999 → 000.pdf, 001.pdf, 002.pdf...

Més de mil → de 1000 a 9999 → 0000.pdf, 0001.pdf, 0002.pdf

Per ordenar carpetes, es recomana posar els números al principi.
Pels arxius dependrà de les necessitats de l'usuari/a.

- 111.2012.1T.B6324003.111
- 111.2012.1T.B6324003.pdf
- 111.2012.2T.B6324003.111
- 111.2012.2T.B6324003.pdf
- 111.2012.3T.B6324003.111
- 111.2012.3T.B6324003.pdf
- 111.2012.4T.B6324003.pdf
- 111.2012.B6324003.xlsx
- MGQ-01 Manual de Gestió de Qualitat ed.2.doc
- MGQ-02 Política de Qualitat ed.1.doc
- MGQ-03 Responsable de Qualitat ed.1.doc

7.2. Ordre cronològic

Es recomana el format AAAAMMDD o AAMMDD (Any, Mes, Dia).

Si l'arxiu és del 15 d'octubre de 2019:

▶ 20191015_Informe.docx o 191015_Informe.docx o

170900 Islàndia	1802 Nòmina AUXI.pdf	2013 Test d'Interessos Professionals.pdf
170816 Barranquisme EsGambi	1802 Nòmina DEBO.pdf	2014 MOS Word 2010.pdf
170600 Croacia	1803 LiQ AUXI.pdf	2014 Twitter.pdf
170500 Ruta en bici Passau-Viena	1803 LiQ DEBO.pdf	2015 VBA for applications.pdf
161224 Nadal a SQV	1803 LiQ XAVI.pdf	2019 VR x docents.pdf

7.3. Control de versions

Afegir el número de versió abans de l'extensió, avantposant algun símbol per identificar-la.

▶ Contracte_serveis_v02.doc, Manual_usuari_ed.3.docx

7.4. El cicle de vida dels documents

Identificar carpetes i/o documents segons la fase de usabilitat en què es trobin: **Actiu** – **Semi actiu** – **Inactiu**

7.5. Completar les nomenclatures amb colors

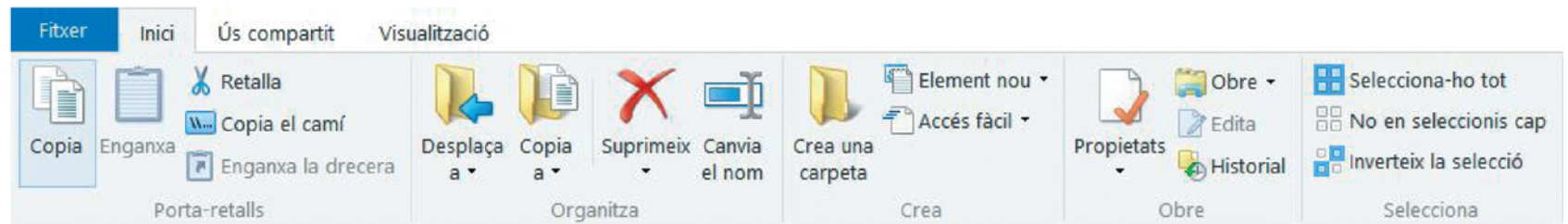
Amb programes com Folder Maker:

▶ <http://foldermarker.com/en/folder-marker-free/#>

Aquests procediments es poden fer extensibles al programa de gestió de correu electrònic si treballa sota el SO Windows.

8. Explorador d'arxius | Procediments bàsics

Les ordres bàsiques de gestió s'agrupen a la pestanya Inici.

8.1. Crear carpetes

1. Situar-se a la unitat/carpeta on volem crear una nova carpeta.
2. Prémer 'Nueva Carpeta'
(cinta d'opcions / menú contextual / ctrl+N)

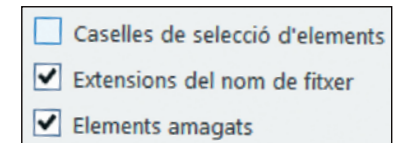
L'ordre 'Nuevo elemento' permet crear documents des de l'Explorador, però no s'usa gaire.

8.2. Eliminar carpetes i arxius

- ▶ Seleccionar i **supr** (teclat)
- ▶ Seleccionar i 'Eliminar' (cinta d'opcions / menú contextual)
- ▶ Arrossegar a la 'Paperera de reciclatge'.

8.3. Canviar el nom a carpetes i arxius

- ▶ Seleccionar l'element i prémer **F2** (teclat)
- ▶ Seleccionar l'element i 'Cambiar nombre' (cinta d'opcions o menú contextual)
- ▶ Seleccionar l'element i clic al nom de l'arxiu-carpeta.

S'ha d'anar en compte de no eliminar l'extensió dels arxius al canviar-los el nom!

8. Explorador d'arxius | Procediments bàsics

8.4. Traslladar i duplicar carpetes i arxius

MOURE significa **TRASLLADAR**: treure d'un origen i portar a un nou destí. Quan trasludem un element, no s'elimina de l'origen fins que l'enganxem; si a meitat de camí canviem d'opinió només hem de prémer la tecla **(ESC)** (teclat)

COPIAR significa **DUPLICAR**, i portar la còpia a un nou destí. Quan es copia, el contingut del 'Porta-retalls' (portapapeles) es pot enganxar múltiples vegades.

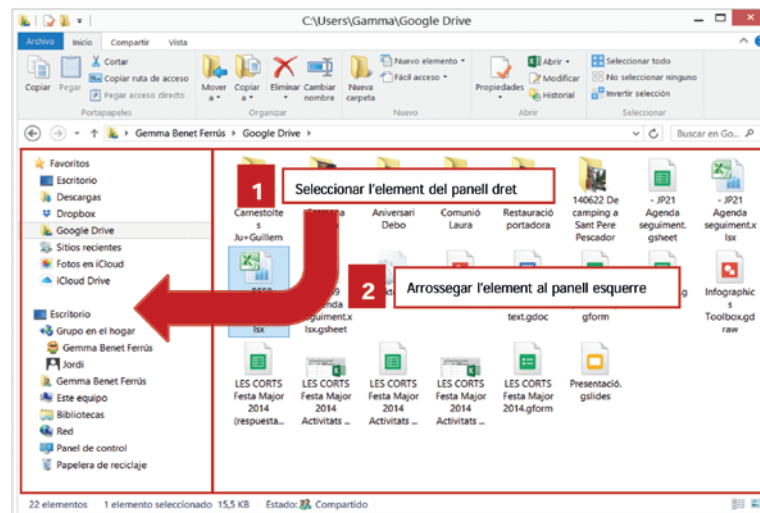
► Moure carpetes i arxius

1. **Seleccionar** la carpeta/arxiu.
2. **'Cortar'** (cinta o menú contextual) Ctrl+X (teclat)
3. Situar-se al **destí**.
4. **'Pegar'** (cinta d'opcions o menú contextual) Ctrl+V (teclat)

► Copiar carpetes i arxius

1. **Seleccionar** la carpeta/arxiu.
2. **'Copiar'** (cinta o menú contextual) Ctrl+C (teclat)
3. Situar-se al **destí**.
4. **'Pegar'** (cinta d'opcions o menú contextual) Ctrl+V (teclat)

► Arrossegar els arxius i/o carpetes amb el ratolí:

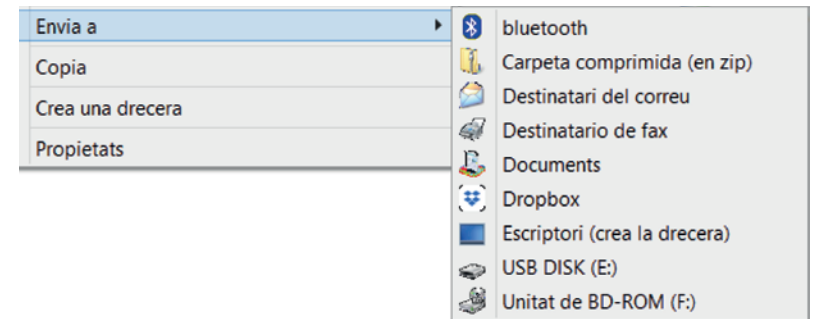

Aquest sistema, segueix unes normes que podem alterar prement les tecles **(Ctrl)** o **(Mayús)** mentre arrosseguem.

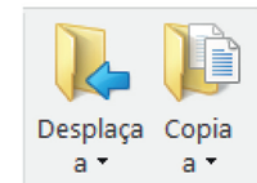
Disc A		=disc	MOURE	Disc A		=disc	COPIAR
Disc B		<> disc	COPIAR	Disc B		<> disc	MOURE

► A més a més, existeixen altres mètodes...

- **'Enviar a'** (menú contextual)

- Botons **'Desplaça a'** i **'Copia a'** (cinta d'opcions)

8. Explorador d'arxius | Procediments bàsics

8.5. La carpeta 'Favoritos'

Està a la part superior del panell de navegació i la seva funció és facilitar l'accés ràpid a les carpetes d'ús freqüent. Per afegir elements a aquest grup tenim dues opcions:

Opció 1

1. Seleccionar la carpeta.
2. Arrossegar-la sobre 'Favoritos'. Deixar anar quan es mostri: 'Crear vínculo en Favoritos'.

Opció 2

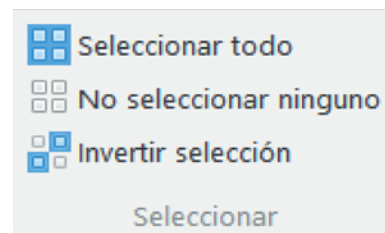
1. Seleccionar la carpeta.
2. Prémer el botó dret del ratolí sobre 'Favoritos'.
3. Seleccionar: 'Agregar ubicación actual a Favoritos'.

Per eliminar la carpeta del grup 'Favoritos', seleccionar 'Quitar' del menú conextual (botó dret)

8.6. Mètodes de selecció

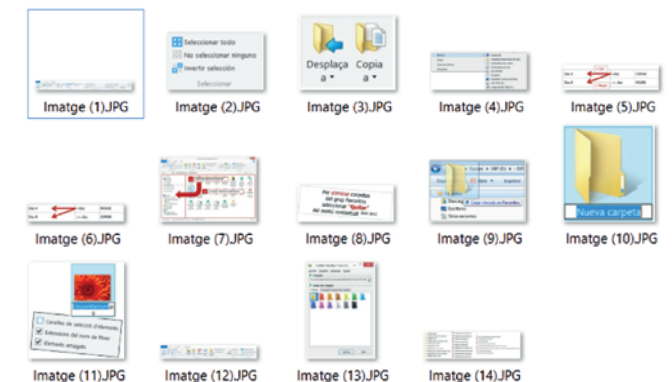
Seleccionar, indica sobre quin element s'han d'executar les ordres. En ocasions seleccionar diversos elements ens pot facilitar la feina:

- ▶ **Elements aïllats:** clic sobre d'ells mentre premem **CTRL**.
- ▶ **Bloc d'elements:** clic sobre el primer, premem **MAYÚS** i clic sobre el darrer element del bloc. Això també ho aconseguirem si encerquem els elements a seleccionar mentre arrosseguem el ratolí al seu voltant.
- ▶ Un altre mètode consisteix en usar les ordres del grup **Seleccionar** de la pestanya **Inici**.

8.7. Un truc...

Si volem **unificar el nom de diversos arxius**, els seleccionarem (però de l'últim fins el primer); a continuació premerem **F2**, i el nom del primer arxiu s'editarà; escriurem el nom que desitgem. Automàticament tots els arxius tindran el mateix nom, seguit d'una numeració correlativa entre parèntesi.

9. Recomanacions per una gestió eficient del correu electrònic

- ▶ **Mantenir horaris fixos per gestionar el correu sense interrupcions.**

Exemple: cada 2 hores | matí-tarda-nit | ...

- ▶ **Desactivar les notificacions o alertes (evitar interrupcions).**
- ▶ **Triar el moment adient per llegir el correu.** Fer una primera lectura LIFO (Last In-First Out) per seguir les converses (sobretot si hem agrupat en converses). Prioritzar segons remitent i assumpte.
- ▶ **Aplicar “La regla de les 4D” (segons la matriu de prioritats de tasques de Eisenhower):**
  - Do:** respondre, arxivar...
  - Defer o Decide:** posposar per més tard...
  - Delegate:** reenviar... indicant el motiu.
  - Delete:** si no té interès.
- ▶ **No “respondre a tots”.**
- ▶ **Organitzar i ordenar en carpetes i subcarpetes.**
- ▶ **Guardar els arxius adjunts i eliminar-los del correu (si no es disposa d'espai).**
- ▶ **Aplicar regles per filtrar el correu (i estalviar feines repetitives).**
- ▶ **Marcar amb les eines del gestor de correu i amb colors.**
- ▶ **Eliminar subscripcions o crear carpeta “newsletters”.**

10. Reflexiona sobre els teus continguts digitals i posa ordre al teu ordinador

Fase d'ESTUDI

Fes-te les següents preguntes i pensa les respostes:

Perquè fas servir el teu ordinador? Quines tasques fas? Quins continguts o documents reps i/o crees? Treballes amb textos i números, o ets més de fotos i vídeos? Com organitzes els teus continguts digitals? Quins criteris segueixes per estructurar-los? I per anomenar-los, segueixes alguna norma?

Fase d'ANÀLISI

Obre el teu equip i observa els següents elements: escriptori, explorador d'arxius i gestor de correu electrònic.

La informació està “separada” en grans grups i aquests en subgrups? Segueix alguna estructura lògica, o no presenta cap mena de classificació i es mostra “a granel”? A l'escriptori, només hi tens els programes, arxius i carpetes que utilitzes a diari o de forma freqüent? La informació està distribuïda segons el seu cicle de vida?

Fase de PLANIFICACIÓ

Dibuixa l'estructura de la informació digital del teu ordinador: fes un esbós a paper i llapis de la informació que tens a l'escriptori, explorador d'arxius, gestor de correu electrònic. Intenta agrupar-la en grans grups i subgrups de forma coherent.

Observa el resultat: **acabes d'identificar els patrons d'indexació dels teus continguts digitals, l'estructura.**

Per determinar l'ordre dels documents, fixa't si la informació rellevant et queda a mà o si et calen molts clics per arribar-hi. Pensa en els diferents criteris que has après i tria el més adient segons la informació de cada carpeta.

Fase d'IMPLANTACIÓ i d'AVALUACIÓ

Arriba el moment de posar en pràctica tot el que hem après durant aquestes pàgines... mans al teclat i al ratolí, i “avanti”.

A mesura que treballis identificaràs si la teva feina et fa més eficient, si respon a una organització lògica i coherent.

Recorda't de **revisar** (i si cal refer), **esborrar** i fer **neteja** periòdicament.

11. Webgrafia per ampliar coneixements

Si ets usuari de Windows:

Millora el teu escriptori > Anclar aplicaciones y carpetas al escritorio o la barra de tareas:

<https://support.microsoft.com/es-es/help/15059>

Gestiona una xarxa a casa > Grupo Hogar de principio a fin:

<https://support.microsoft.com/es-es/help/17145>

Guanya espai d'emmagatzemament > Comprimir y descomprimir archivos:

<https://support.microsoft.com/es-es/help/14200>

Si ets usuari d'Apple:

Exprimeix el Sistema Operatiu > Soporte técnico para macOS:

<https://support.apple.com/es-es/macOS>

Millora el teu escriptori > Conocer el escritorio del Mac:

<https://support.apple.com/es-es/guide/mac-help/mh40612/mac>

Sigui de qui siguis, puja als núvols:

Núvol de Microsoft > Ayuda y aprendizaje de OneDrive:

<https://support.office.com/es-es/onedrive>

Núvol de Google > Ayuda de Google Drive:

<https://support.google.com/drive/?hl=es#topic=14940>

Núvol de Apple > Manual del usuario de iCloud:

<https://support.apple.com/es-es/guide/icloud/welcome/icloud>

www.diba.cat/formacio

Recurs elaborat per la Direcció de Serveis de Formació de la Diputació de Barcelona. Any 2021.

Els continguts d'aquest web estan sota una llicència de Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional